

FPG Index investičního klimatu v ČR

1Q/2017

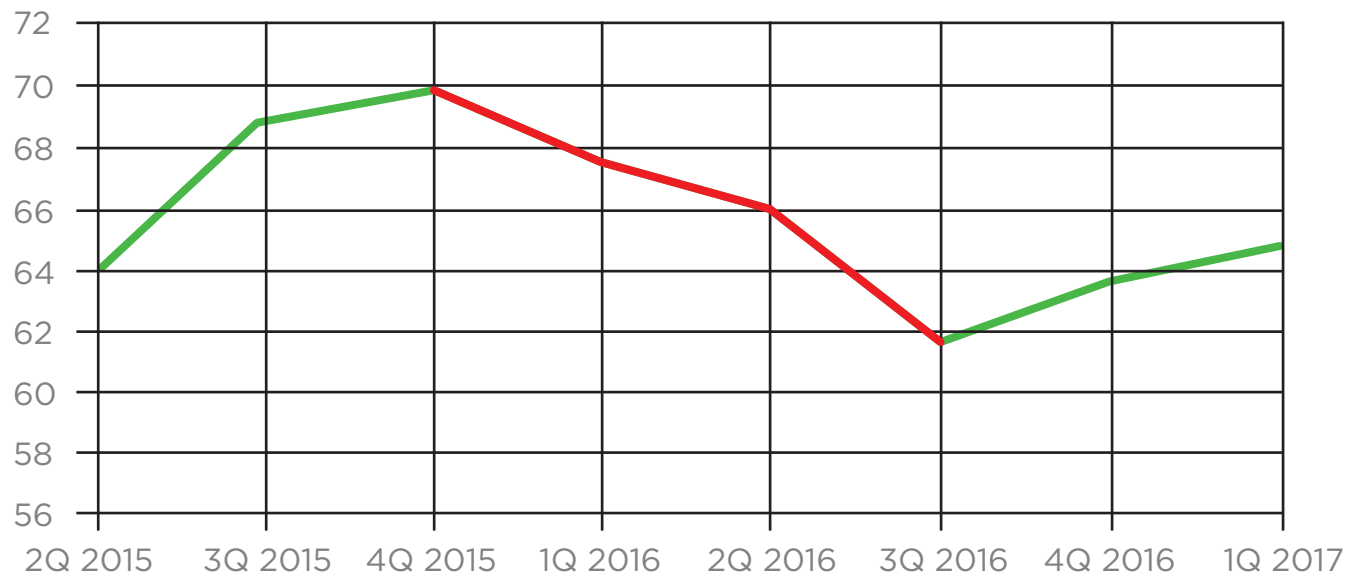
—

FPG Czech Investment Climate Index

1Q/2017

FPG FINANCIAL
PROGRESS
GROUP A.S.

FPG Index investičního klimatu v ČR
FPG Czech Investment Climate Index

Hodnota Indexu FPG vzrostla oproti minulému hodnocení o 1,2 bodu na **64,8 bodů**. Tvůrci Indexu očekávají v příštích třech měsících pokračování rostoucího vývoje.

Value of the Index FPG grows up compared to the previous rating of 1,2 points to **64,8 points**. Evaluators of FPG Czech Investment Climate Index in the Czech Republic are expected continuation improvement in the next three months.

KOMENTÁŘE TVŮRCŮ

Na rozdíl od vlivu Brexitu se nezdá, že by zvolení Donalda Trumpa americkým prezidentem mělo mít významný vliv na trh jazykových služeb. Případně pouze sekundárně s tím, jak se bude vyvíjet celá ekonomika. V roce 2017 budeme ale sledovat jiné politické bitvy, které mohou mít vliv na ekonomiku a celkovou náladu na evropském kontinentu. Co se týká samotné oblasti překladů a tlumočení, bude rok 2017 ve znamení pronikání strojových technologií do standardního překladatelského procesu. Tento trend je již nastartován velkými společnostmi, které pro své lokalizační a překladatelské potřeby tyto systémy už používají. Postupně se ale bude rozšiřovat spektrum jazyků, pro které bude dávat smysl tyto systémy používat. Jestli se mezi ně dostane v blízké době i čeština, je otázkou, ale investice v této oblasti budou jistě trhem překladatelských firem hýbat.

V oblasti jazykového vzdělávání se dá očekávat, že bude rok 2017 rokem růstu cen. S růstem platů obecně a růstem platů učitelů ve školství vzroste i tlak na platy jazykových lektorů a jazykové školy budou nuceny svým klientům začít navyšovat hodinové sazby. V současnosti jsou tyto sazby na nejnižší úrovni v historii a při srovnání s okolními zeměmi včetně Polska a Slovenska až o desítky procent nižší. Tento tlak na zvýšení cen a přehodnocení stávajících kontraktů může mít také za následek přesuny v klientských portfoliích velkých jazykových škol v Česku.

Číselné hodnocení: 65

Vítězslav Bican

Výkonný ředitel Channel Crossings

Ekonomika by měla pokračovat v mírném růstu. Firmy celkově nečekají pokles zakázek či investic, přestože závěr roku ukázal, že udržet vyšší tempa růstu není snadné a čísla za produkci či zakázky nebyla nijak oslnivá. Žádné závratné růsty ale čekat nelze a udržet zakázky a dynamiku průmyslu posledních let nebude letos určitě jednoduché. Srovnávací základna se navíc v loňském roce dále posunula a průmysl prokázal svůj význam a roli v růstu ekonomiky. Právě výsledky posledních let lze vnímat pozitivně i ve vztahu k dalšímu (byť mírnějšímu) ekonomickému růstu a jeho hodnocení. Rychlý růst se neočekává ani u hlavních zahraničních obchodních partnerů. Například podle predikce BusinessEurope, k jejíž tvorbě přispívají podnikatelské svazy včetně Svazu průmyslu a dopravy ČR, dokonce tempo růstu EU v roce 2017 oproti roku 2016 mírně zpomalí. Jinými slovy, vstup do nového roku by měl být z pohledu výsledků firem celkově v mírně pozitivních číslech, ale pravděpodobně nijak neoslňuje. Samozřejmě s rozdíly jak mezi odvětvími, tak firmami.

Růsty v posledních letech pomohly posílit ekonomickou náladu klíčovou při rozhodování firem i domácí poptávku. Mírně rozjet oproti začátku loňského roku by se měly i investice. O přehnaném optimismu, ale nelze hovořit a opatrnost zůstává na místě. Ceny ropy neklesají, kvalifikovaní pracovníci stále chybí a jsou bariérou minimálně krátkodobého růstu. Určitě se objeví řada otázek kolem Brexitu, směřování politiky nového amerického prezidenta, voleb v řadě dalších zemí či kolem exitu koruny ze současného kurzového režimu. Ani česká vláda ve volebním roce pravděpodobně žádnou významnější reformu směrem ke zlepšení podnikatelských podmínek nepřinese, i když její politika bude spíše expanzivní. Právě reakce trhů na některé otázky může přinést krátkodobé výkyvy na finančních trzích. V prvním čtvrtletí ale nečekám, že by došlo k situaci, která by reálný růst výrazněji „srazila“ či „nakopla“.

Číselné hodnocení: 61

Bohuslav Čížek

Ředitel sekce hospodářské politiky Svazu průmyslu a dopravy

Nemovitostní trh v ČR zaznamenal ve 4Q 2016 v mnoha ohledech velmi zajímavé období. Skončilo například poskytování 100% hypoték a o této změně se v odborných kruzích velmi živě diskutovalo. Dnes nikdo nepochybuje, že vývoj cen nemovitostního trhu nabral rychlý vzestup a v případě pokračování tohoto vývoje si řada z nás pamatuje rychlý obrat a pád cen nemovitostí v letech 2007 - 2008. Faktem je, že tento propad probíhal souběžně s celkovým pádem ekonomiky. A ten v současné době neprobíhá.

Naopak, výsledky za 3Q 2016 ukázaly HDP na úrovni 1,9% a za rok 2016 se očekávají v pásmu 2,2% - 2,4%. Inflace dosáhla za 11_2016 hodnoty 1,5% (meziročně) a lze tak očekávat, že se za celý rok 2016 dostane na 1,8% - 2%. Rovněž stavebnictví ukázalo za 11_2016 sice záporné meziměsíční hodnoty ve výši -3,5%, ale i tento údaj ukazuje výrazné zlepšení proti např. dubnu 2016, kdy vykazoval hodnotu -13,7%. Nabídka nových bytů tak bude i v roce 2017 nedostatečná a tento nedostatek bude vytvářet tlak na další růst cen nemovitostí. Pokud tedy dále porostou mzdy (a to je velmi pravděpodobné), poptávka při nedostatku nových nemovitostí bude akceptovat další vzestup cen nemovitostí. To se týká i pronájmů, kde ceny rovněž stoupají.

Důležitým faktorem pro současný vývoj na nemovitostním trhu je hodnota peněz alias úspor. Volné finanční prostředky nemají dostatek možností jak „konzervativně zainvestovat“. A tento vliv bude pokračovat i v roce 2017. Bydlet ve svém v rámci využití nízkých hypotečních sazeb je jedna věc, zainvestovat volné finanční prostředky do nemovitosti a tím je zhodnocovat věc druhá.

Rostoucí ekonomika v ČR způsobuje i vyšší zájem firem o průmyslové pronájmy, ale zde je velmi silná nabídka volných komerčních ploch. Ceny pronájmů tak nerostou v celkovém měřítku jako byty/domy a v případě lokálního převisu těchto ploch dochází naopak k poklesu realizovaných cen pronájmů.

Číselné hodnocení: 65

Pavel Holečka

Expert v oblasti nemovitostního trhu

Podle všeho je česká ekonomika stále v dobré kondici. Růst však nyní táhne spotřeba a export. Mohlo by se zdát, že veledůležitá složka onoho “zdravého” růstu v podobě investic v posledních čtvrtletích pokulhává. Tento jev by se možná dal vysvětlit analogií „co jsme si dříve zaseli, nyní sklízíme“. Na druhou stranu abychom nezapomněli znovu včas zasít. Ona sklizeň by se totiž pak nemusela dostavit. A právě v tomto vidím nynější problém české ekonomiky.

Tvorba investic se na růstu ekonomiky takřka nepodílí a domnívám se, že to je první varovný signál poklesu dynamiky růstu v následujících čtvrtletích. Co když se veškeré “nejefektivnější” investice v předchozím nízkourokovém období již provedly? Co když si nyní jen užíváme nízké nezaměstnanosti (která je takřka na úrovni tzv. přirozené míry), rostoucích mezd a spotřeby, kterou jsme za poslední roky významně navýšili?

Co když fakt, že je všeobecně práce dostatek a naopak zaměstnavatelé mají stále problém získat ty správné zaměstnance, působí naopak demotivačně a postupně se ztrácí onen pracovní elán? Netvrdím, že všechny odpovědi na předchozí otázky jsou až tak černé, jenom se domnívám, že ona fáze poklesu dynamiky ekonomického růstu patrně brzy nastane, pokud již nenastala.

Číselné hodnocení: 62

Vladimír Holovka

Regionální obchodní ředitel XTB Česká republika

Rok 2016 se nesl ve znamení meziročního propadu vládních investic. Soukromý sektor situaci nezachránil, neboť investoval jen nevýrazně. Zejména vládní, ale také soukromé investice jsou totiž ovlivňovány spolufinancováním z fondů Evropské unie. Ve vládním sektoru se spolufinancování z fondů EU podílí v průměru z 82 procent na hodnotě investice, v soukromém sektoru je to z 65 procent. Ačkoli financování z vlastních zdrojů představuje zřetelně dominantní podíl na celkové hodnotě investic soukromého sektoru, v posledních letech narůstá podíl investic spolufinancovaných z fondů EU. Zejména v roce 2015 tak k meziročnímu růstu investic soukromého sektoru dominantně přispěly investice spolufinancované z EU.

Následný útlum v čerpání prostředků z fondů EU, resp. pomalý náběh čerpání z nového programového období 2014 až 2020, charakteristický pro rok 2016, tak loni právě nejen výrazně přispěl k meziročnímu poklesu vládních investic, ale také k nevýraznému investičnímu výkonu soukromé sféry. Od prvního kvartálu 2017 se však obnoví meziroční růst investic spolufinancovaných EU, takže lze očekávat poměrně rychlý náběh na úroveň zhruba pětiprocentního růstu celkových investic. Přibližně pětiprocentní růstová úroveň by měla být dosahována od druhého čtvrtletí dále po celý rok 2017. Předpokládaný letošní vývoj v oblasti investic podpoří už od prvního čtvrtletí 2017 pokračující solidní výkon celé ekonomiky, klesající – byť už jen mírně – míra nezaměstnanosti a uspokojivá profitabilita tuzemské firemní sféry, jež zásadně podpoří příznivý trend v oblasti financování investic z vlastních zdrojů.

Číselné hodnocení: 70

Lukáš Kovanda

Hlavní ekonom společnosti Cyrrus

V tomto čtvrtletí pouze číselné hodnocení.

Číselné hodnocení: 65

Jiří Šindelář

Předseda představenstva a výkonný ředitel USF ČR

V tomto čtvrtletí pouze číselné hodnocení.

Číselné hodnocení: 65

Ludvík Turek

Soukromý trader a zakladatel CzechWealth

Rok 2016 je za námi. I když čísla za celý rok bude ještě pár týdnů Český statistický úřad počítat, již dnes je zřejmé, že po vysokém hospodářském růstu v roce 2015, který dosáhl 4,6 %, bylo loňské růstové tempo zhruba poloviční. Z pohledu struktury zaznamenaly zásadní obrat investice.

Po předloňských žních, kdy se na poslední chvíli dočerpávaly prostředky evropských fondů z předchozího programového období, přišlo v roce 2016 vystřízlivění. Již třetí rok běží sice nové programové období, ale nepřipravenost projektů opět způsobuje pomalou náběhovou křivku.

Pro letošní rok lze v oblasti investiční aktivity sice očekávat zlepšení, to však bude hodně pozvolné. Tržní podmínky pro tvorbu kapitálu zůstávají příznivé. Úrokové sazby se drží nízko, výhled pro ekonomiku zůstává dobrý, jak na domácí scéně, tak v zahraničí. Zásadním faktorem však jsou EU fondy, které vloni přestaly investicím pomáhat a my očekáváme, že letos znovu začnou. Navíc poptávka roste zejména v automobilovém průmyslu, zatímco ostatní sektory zůstávají pozadu. Ani současná situace na trhu práce investicím nepřeje. Nedostatek pracovní síly pro zaměstnavatele představuje nejistotu, že budou mít dost lidí pro provoz nových investic. Navíc napjatá situace na trhu práce vyvolává tlak na růst mezd i pro současné zaměstnance, a proto na investice zbývá méně prostředků.

Číselné hodnocení: 64

Jan Vejmělek

Hlavní ekonom Komerční banky

Vedoucí odboru Ekonomický a strategický výzkum

Rekordní zájem o hypoteční úvěry z posledního čtvrtletí by měl začít postupně ochlazovat. Hypoteční boom byl částečně tažen očekáváním vyšších úrokových sazeb hypotečních úvěrů, k nimž přirozeně dojde díky novému zákonu o spotřebitelském úvěru v kombinaci s regulačním omezením ČNB týkajícím se možné výše úvěru v poměru k ceně zastavované nemovitosti. Korekci lze proto letos čekat. Přitom ovšem dochází k výraznému zvýšení zájmu o úvěry spotřebitelské. Ten je a bude tažen kombinací pocitu finanční jistoty domácností a pomalu klesajících úrokových sazeb úvěrů na spotřebu.

Oživení lze čekat u dynamiky úvěrů poskytovaných podnikům. Z meziročního srovnání investiční aktivity i poptávky po nových podnikových úvěrech vypadne efekt silné srovnávací základny roku 2015, proto lze čekat v obou případech oživení. Situace v bankovním sektoru je a bude provázaná s vývojem reálné ekonomiky. Dobré vyhlídky má v roce 2017 řada odvětví služeb, kam se promítá silná spotřebitelská poptávka podporovaná růstem příjmů domácností.

V prvním čtvrtletí se ještě v plné síle neprojeví potenciální faktory nejistot a rizik roku 2017. Na domácí scéně to bude především vývoj kurzu koruny po exitu z kurzového závazku, v zahraničí zejména politický vývoj supervolebního roku.

Číselné hodnocení: 66

Eva Zamrazilová

Hlavní ekonom České bankovní asociace

COMMENTS OF EVALUATORS

It appears that Donald Trump victory will not have as large an impact on the language services market as Brexit had. There will probably be only a secondary influence from the aggregate development of the economy. In 2017, we will witness different political battles that can influence the general economic mood in the European continent. As for the area of translation and simultaneous interpreting, the year 2017 will be affected by mechanical technologies penetrating standard translation processes. This trend has been started by large companies which are already using such systems for their localization and translation needs. The spectrum of languages using these systems is going to gradually increase. It is uncertain whether the Czech will be among them, we can however expect the investments in this area to move the market of language services.

As for language education, we can expect the rise of prices in 2017. With the rise in wages in general and for teachers in education system, there will be a pressure for a rise in wages for private teachers and the language schools will be forced to increase hour charge for their clients. Currently, the charges are on their lowest value in history. They are lower up to tens of percent than in Poland or Slovakia. This pressure to increase prices and revaluation of current contracts can cause a large movements in client portfolios of large language schools in the Czech Republic.

Numeric value: 65

Vítězslav Bican

Chief executive Channel Crossings

The economy should keep growing slowly. Companies in general do not expect decline in number of contracts or investments even though the end of the year showed that keeping higher growth is not easy and the production results were not exactly dazzling. High growths are not to be expected, keeping number of contracts and the industry dynamics of the past years will not be easy. Comparative base moved in the last year and industry proved its significance in economic growth. The results from past several years can be viewed as positive in relation to the economic growth (even though it is a bit slower). A rapid growth is not expected with our foreign partners. For example, the prediction of BusinessEurope, to which Confederation of Industry of the Czech Republic also contributes, expects the growth in EU in 2017 to be a bit slower than in 2016. In another words, the new year should be in slightly positive numbers from the companies point of view, however the numbers are not really great. There are, of course, differences between sectors as well as companies.

The growths in the past years helped to improve the economic mood which is key in companies' decisions and domestic demand. The investment should slowly increase in comparison to the beginning of the last year. We should not anticipate strong optimism though, caution is in order. The oil prices are not declining, qualified labor is still missing which both create an obstacle for at least short-term growth. There are going to be many uncertainties regarding Brexit, the policy of the new American president, elections in many countries or releasing Czech Crown from the current exchange rate policy. The Czech government is not expected to present a larger reform that would improve business environment even though the government policy is rather expansive. It is the reaction of the markets on these questions that might bring short-term fluctuations in financial markets. I do not expect any situation that would “kick-up” or “kick-down” the real growth in the first quarter.

Numeric value: 61

Bohuslav Čížek

Director of the section economic policy of Condeferation of Industry of the Czech Republic

The real estate market in the Czech Republic had an interesting period in fourth quarter of 2016. There was, for example, a lively debate about the end of 100% mortgages. There are not many people who would now doubt that the real estate market has risen quickly. If this is to continue it recalls a situation from 2007 - 2008. The fact is that this decline took place when the whole economy was declining which doesn't happen now.

On the contrary, the Q3 2016 results showed GDP on 1,9% while the expectation for the whole year was within 2,2% - 2,4%. The inflation for 11/2016 was at 1,5% (year-to-year), we anticipate that the whole year will be between 1,8% - 2%. The building industry also showed negative results of -3,5% in year-to-year comparison for 11/2016 but the difference was -13,7% in April. The supply of flats will be insufficient in 2017 and will push the price higher. If the wages continue to rise (which is very likely), the demand will accept another rise in prices. It also concerns rentals where the prices also rise.

Another important factor for the current development in the real estate markets is the value of money versus savings. Free finance do not have many opportunities for conservative investment. This influence will continue in 2017. To live in one own's apartment using low mortgages interest rates is one thing but to invest free finance into real estate is another.

The growing Czech economy increase the willingness of companies for industrial rents and the supply of commercial area sis very strong. The prices of industrial rents do now grow as strongly as with apartments/houses while in some local places the prices even decline.

Numeric value: 65

Pavel Holečka

Expert in the field of real estate market

It seems that the Czech economy is still in a good condition. The growth is however being pushed by consumption and export. It appears that the very important part of the “healthy” growth which is the investment, has been lagging behind in the past several quarters. This phenomenon can be explained by the saying “we harvest what we sowed.” On the other hand, we should not forget to sow in time. Otherwise the harvest might not come. This is where I see the problem of the current Czech economy.

The creation of investment is barely involved in the growth of the economy and I think that it is a warning sign of the decline of growth in following quarters. What if the “most effective” investments have already been done in the past low interest rates periods? What if we are just enjoying the low unemployment rate (which is almost on the level of so called natural unemployment rate), rising wages and consumption that have risen a lot in the past few years?

What if the fact that there is enough work and the employers are having troubles in getting the correct employees is demotivating and the workers are losing the verve to work? I am not claiming that all the answers are the worst possible, I am only saying that the phase of decline in dynamics of the economy is near, maybe has already started.

Numeric value: 62

Vladimír Holovka

Deputy Regional Director XTB Czech republic

2016 was affected by the year-to-year decline in the government investments. The private sector didn't save the situation since the private investments were indistinctive. Especially the government but also private investments are influenced by co-financing from the EU funds. The EU funds share 82% in the value of investment in the government sector and 65% in the private sector. Even though the investing from one own's sources still clearly has the largest part in the private sector, the number of investments co-financed by EU have been rising in the last several years. Especially in 2015 the year-to-year in the private sector the EU co-financed investment contributed predominantly.

The subsequent decline in flow of the money from EU funds or rather the slow start of the flow from the new programme 2014 - 2020 which was characteristic for 2016 strongly contributed to the decline of government investments and indistinctive of investments results in private sector. In the first quarter of 2017 however, the year-to-year growth of the investment co-financed by EU is going to renew and we can expect relatively fast onset to approximately 5% of growth in aggregate investment. Roughly 5% growth should be accomplished in the second quarter and last for 2017. The expected development of investment this year will, starting in the first quarter 2017, support a decent growth of the economy with decreasing - only slowly now - unemployment and satisfying profitability of domestic private sector which will fundamentally support the trend to finance investments from one own's sources.

Numeric value: 70

Lukáš Kovanda

Main economists of the financial group Cyrrus

In this quarter numeric value only.

Numeric value: 65

Jiří Šindelář

Chairman and CEO of USF ČR

In this quarter numeric value only.

Numeric value: 65

Ludvík Turek

Privat trader and founder of CzechWealth

2016 is behind us. We will have to wait several weeks before the Czech Statistical Bureau has all the numbers but it is clear that after the large growth in 2015 which was 4,6% will not be repeated, we can expect about half of that for 2016. From the structural point of view, there were principal changes in investment.

After the harvest in 2015 when the remaining money from European funds were being drawn because of the programme end, 2016 was more sobering. We have third ongoing year of a new programme but unreadiness of the projects again cause a slow commencement.

We can expect an improvement in investment this year, it will however be very slow. The market conditions for capital creation remain favorable. Interest rates are kept low, the economic outlook remains good, both domestic and foreign. The essential factor is the EU funds that didn't help the investment last year, we however expect this year to be much better in this regard. Moreover, the demand is increasing especially in automobile industry while other sectors remain behind. The current situation in the labor market is not favorable to investments. The lack of labor force represents an uncertainty for companies, they might not have enough people for the new investments. The tight situation in the labor market creates a pressure to increase wages for current employees leaving less money for the investment.

Numeric value: 64

Jan Vejmělek

Chief economist of Komerční Banka

Chief of Economic and Strategic Research

The all-time high demand for mortgages in the last quarter has begun to gradually decline. The mortgages boom was partially pulled by the expectation that the interest rates are going to rise which is naturally going to happen due to the new law in consumer loans in combination with regulation from the Czech National Bank that might set a rate a ratio between a loan and the pledged real estate. We can expect a correction this year. However, the demand for consumer loans sharply rises. This demand is supported by the combination of financial certainty and slowly decreasing interest rates of consumer loans.

We can also expect a recovery in the dynamics of loans provided to companies. In the year-to-year comparison of investment activity and demand for business loans shows a strong comparison basis of 2015 which is expected to cause a recovery. The situation in banking is and will be connected with the development of the real economy. A good outlook for 2017 can be found in a number of services fields to which are affected by strong demand supported by rising household income.

In the first quarter, we don't expect all the potential risks and uncertainties of 2017 to fully develop. In the domestic scene, the most important facts are the release of the Czech Crown from the exchange rate commitment and abroad, the political development of the election year.

Numeric value: 66

Eva Zamrazilová

Main economic of Czech Banking Association

on-line verzi najdete na / see on-line version at:
www.f-p-g.cz/index-fpg

mediální partneri
media partners

Roklen 24

Financial Progress Group a.s.

Perlitová 1820, 140 00 Praha 4
Tel: 222 365 609
E-mail: info@f-p-g.cz
www.f-p-g.cz

IČ: 24811556
DIČ: CZ24811556

Zápis v OR: zapsaná v obchodním rejstříku,
vedeného Městským soudem v Praze oddíl B,
vložka 16957